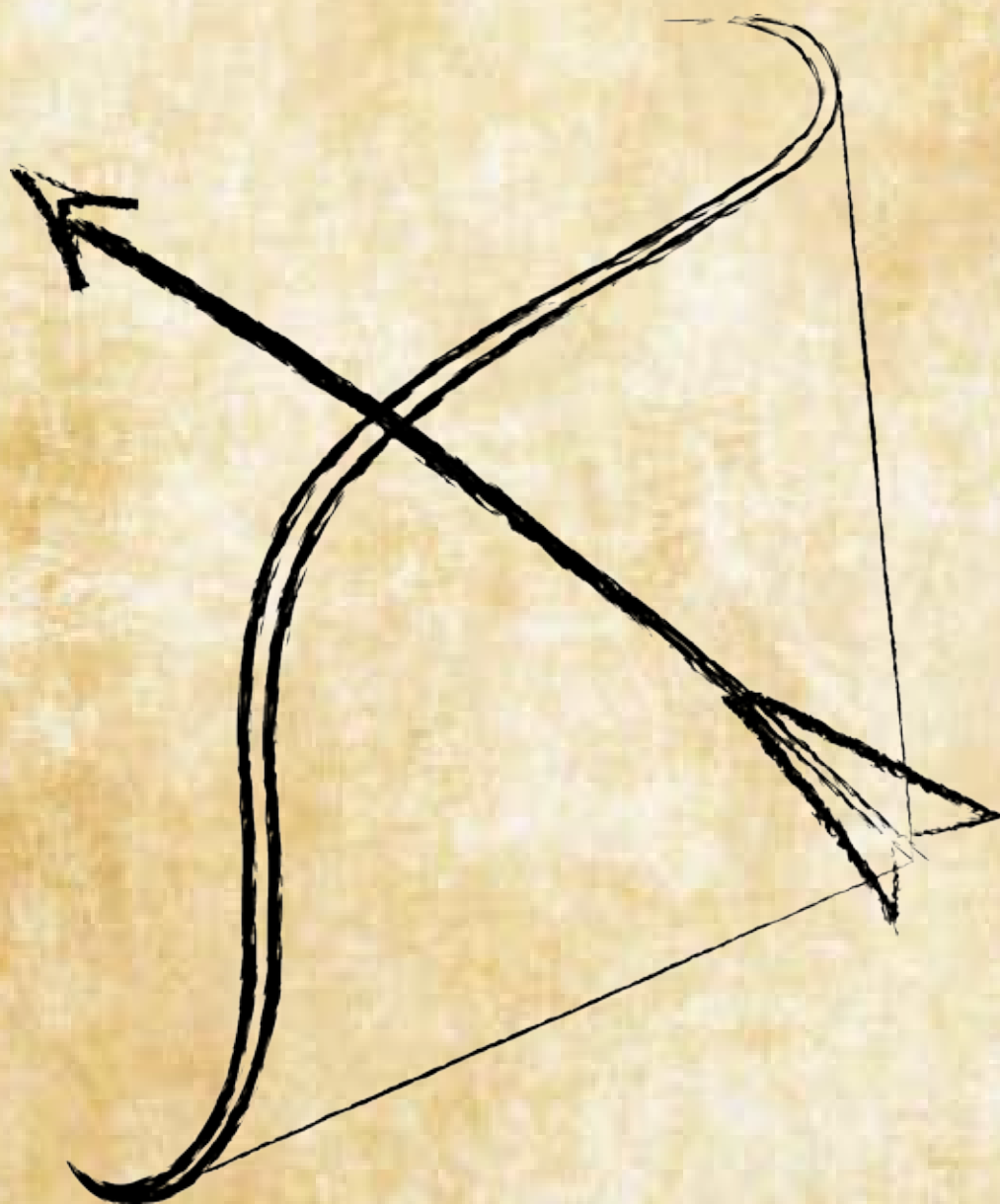

LUKY A ŠÍPY

PRAVIDLA PRO STŘELNÉ ZBRANĚ

LUKY A ŠÍPY NA ČERNOBORU

Tento dokument stanovuje pravidla pro luky a šípy na letošním Černoboru. Pravidla vám možná zpočátku budou připadat přísná, ale je důležité si uvědomit, že nejste na bitvě, ale na dětském táboře. Na bitvách ručí za luk i vystřelený šíp jeho majitel, účastníci jsou starší 18 let (od 15 se souhlasem rodičů), u nás však hráči začínají na 11 letech a zodpovědnost za ně i za vás máme my. Bezpečnost je pro nás nejdůležitější. Na druhou stranu, valná většina z vás se do uvedených rozměrů bez problémů vejde, takže můžete být v klidu :)

POZOR! Letos budou šípy i luky normované!

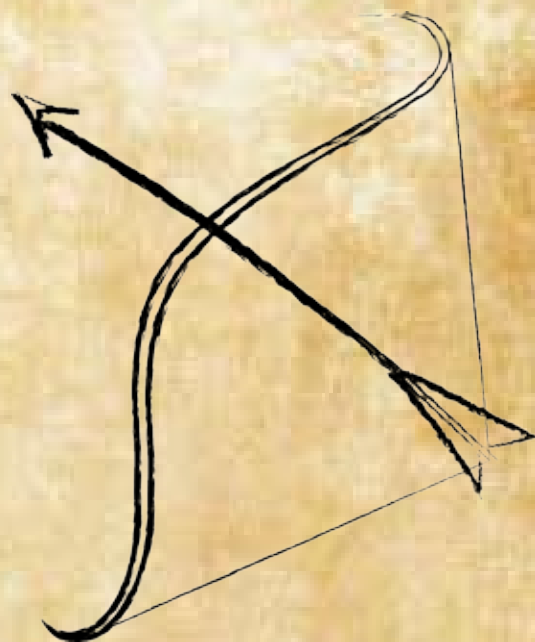
Čtěte proto pozorně tento dokument. Pokud váš šíp nebude splňovat parametry, nebude schválen!

STŘELNÉ ZBRANĚ

Letos budeme klást přísnější požadavky na střelné zbraně. Pokud si nejste svou zbraní jistí, raději nás kontaktujte a poradte se, zda zbraň letos projde schvalováním.

Sílu luku i kuší doporučujeme mezi 20-25 lbs, což odpovídá cca 9-12 kg. S menší silou nebudete mít při schvalování problém, s větší pochopitelně ano. Luk či kuši s větším nátahem zkrátka nepustíme do hry.

Každý lučištník bude při příjezdu na tábor podroben lučištnické zkoušce, která prověří jeho schopnosti k užívání luku. Váš luk jste si přivezli vy a nikdo jiný ho také během tábora nesmí používat!

ŠÍPY - TÝBLO

Týblo je základ šípu. Uvádíme zde rozměry týbel, jaké by měl šíp mít. Kratší ani delší šípy nejsou pro střelbu vhodné a to z několika důvodů. Většina larpových luků je uzpůsobena pro tuto délku šípu. Pod délkou 70 cm se už šípy hodně špatně střílí. Jsou jistě silní chlapi, co by natáhli i šípy delší, ale to by pak využili maximální nátaž luku a to by se zas nelíbilo terčům (zkráceně, víc by to bolelo :)).

MATERIÁL	dřevo, laminát
DÉLKA	70 - 80 cm
PRŮMĚR	dřevo: 8 mm laminát: 6 mm

Jiná délka týbla (nikoli šípu, počítáme samozřejmě s tím, že hlavice přidá několik centimetrů), než v uvedeném rozmezí, nebude do hry vpuštěna. Ani jiný materiál.

Všechna týbla musí být hladká a rovná. Nesmí se uvolňovat žádné třísky, povrch nesmí být hrubý ani vroubkovaný.

Dřevo se samozřejmě může zlomit, a když navlhne, ohýbá se. Střelba pak není tolik přesná. **Doporučujeme týblo nalakovat nebo namořit**, odolnost proti zlomení se zvýší jen nepatrně, ale proti vlhnutí je to určitě dobrá věc. Upozorňujeme ale, že pokud se rozhodnete týblo jakkoli barvit, tato barva nesmí být smývatelná. Pokud šíp bude barvu pouštět, bude ze hry vyřazen. (Nikdo nechce mít barevný kostým jen pro to, že vy máte barevný šíp).

U laminátových týbel problémy s praskáním a ohýbáním nejsou, což je jejich hlavní výhoda – nepřicházíme vlivem praskání o šípy. Laminátová kulatina je ale o něco dražší než dřevo a navíc je i o něco těžší – proto se používá slabší průměr. Na rozdíl od dřeva musí být laminát obalen buďto páskou (například kobercpáska, ideálně přetřená barvou, anebo jakákoli jiná která vydrží otěr - například ne hliníková), anebo teplem zatažitelnou elektrikařskou bužírkou, jinak nebudou takovéto šípy vpuštěny do hry. Důvod je jednoduchý – laminát ze sebe pouští velmi nepříjemné jehličky které v sobě nikdo nechce mít zabodané. Pouhý nátěr lakem nebo barvou nestačí, protože se velmi snadno obrušuje (například když se šíp dostane mezi něčí botu a kameny). Existuje sice speciálně prolakovaný laminát který jehličky nepouští, ale od toho běžného je víceméně nerozeznatelný, proto musí být obalen i ten (i kvůli estetice).

Pásku někde seženeme každý, s bužírkou je to trochu složitější, ale výsledek je většinou lepší. Potřebujeme správný rozměr (obvykle smršťující se z průměru 8 mm na 4 mm) a bez popisků na bužírci (anebo je potom přetřeme), jenže cena takových nemusí být úplně nízká. Bužíрку musíme na týblo nasazovat dříve než hlavici nebo končík, které by jsme teplem mohli poškodit.

KDE TÝBLA POŘÍDIT:

Osobní zkušenosti máme s dřevěnými týbly z Hůrky.

Na výběr mají sice dva rozměry, ale 10mm se používá spíše pro šipky do kuší, než pro šípy, a tak **VŽDY** preferujte průměr 8mm. Jejich cena 8 Kč za dřevěné týblo je vcelku příznivá, za další dvě koruny vám rovnou udělaní do týbla zářez, což se určitě vyplatí.

Dřevěná týbla se dají koupit i jinde, prodávají se pod názvem kulatina a seženete je v jakémkoli obchodě se stavebninami, jako je OBI, Bauhaus, Baumax apod.

Laminátová týbla se v Hůrce taktéž prodávají, ty s průměrem 6 mm která chceme za 20 korun/kus (délka 80 cm).

KDE POŘÍDIT BUŽÍRKU:

Osobně se osvědčila [bužířka dodávaná firmou VP centrum](#), která vychází na 6 korun za metr. Její použití je jednoduché – nasadí se na týblo a následně zahřeje, například horkovzdušnou pistolí, čímž se smrští.

ZÁŘEZ

Zářez je podstatná část dobrého šípu (s dřevěným týblem). Bez dostatečného zářezu nebude šíp do hry vpuštěn.

HLOUBKA ZÁŘEZU 0,5 cm

JAK OPATŘIT ŠÍP ZÁŘEZEM:

1) Necháme si ho za dvě koruny vyrobit a jsme bez práce - v Hůrce je u šípu možnost „se zářezem“ a týblo pak stojí deset korun.

2) Vyrobit si ho sami - zkrátka vezmeme pilku na dřevo nebo nožík či pilník a (opatrně) pilujeme a pilujeme.

KONČÍK

Do laminátového týbla zářez neděláme (kvůli třískám) – místo toho se na konec týbla přilepí končík (dobré zkušenosti jsou opět s těmi z Hůrky).

ŠÍPY - HLAVICE

Nejpodstatnější část šípů je pochopitelně hlavice. Opět je několik způsobů, jak hlavici opatřit, záleží na naší šikovnosti a finančních možnostech.

Hlavice jsou zjednodušeně dva druhy, nasazovací a pevná. Nasazovací je lepší v tom, že pokud zlomíme týblo, hlavici jednoduše stáhneme a připevníme na týblo nové. Jakmile se zlomí týblo s hlavicí na pevně, můžeme vyhodit celý šíp a hlavice přijde v niveč.

U všech hlavice však platí:

- **musíme zamezit proniknutí týbla skrz hlavici**
- **hlavice musí být dostatečně měkčená**
- **hlavice se nesmí na týble pohybovat**
- **průměr hlavice nesmí být menší než 5 cm.**

Pokud se organizátorům hlavice nebude zdát z jakéhokoli důvodu bezpečná, nebude do hry vpuštěna.

PEVNÁ HLAVICE:

Pro výrobu pevné hlavice jsme pro vás připravili návod dostupný z našich webových stránek. Tento návod na pevnou hlavici neberte pouze jako orientační, ale jako takový, se kterým budete vítáni. Při použití jiného návodu a jiných komponent se vám může stát, že hlavici neschválíme z důvodu nízké bezpečnosti. Pokud máte svůj osvědčený způsob na výrobu hlavice, napište nám a poradte se. Tím předejdete zbytečným nespokojenostem u schvalování :).

NASAZOVACÍ HLAVICE:

1 Pokud máme příznivé finanční možnosti, nejsme moc šikovní, nebo jsme líní, nebo nemáme čas, nebo všechno naráz, koupíme si hotovou hlavici (viz odkazy na konci dokumentu).

V Hůrce stojí 30 korun, je lehká a vyvážená, prověřená. Jediné, co musíte udělat, je nasadit ji na týblo (pozor na vnitřní průměr, musí mít také 8mm!) a upevnit konec hadičky a týblo proužkem kobercové pásky. Tím si pojistíte, že hlavice nesklouzne. A je to!

Vnitřní průměr 8 mm volíme i v případě laminátových týbel (ačkoli ty mají průměr 6 mm) - hlavice s vnitřním průměrem 6 mm bohužel v Hůrce nejsou a ani v blízké době nebudou. Aby v takové hlavici týblo drželo, obalíme jeho konec který vkládáme do hlavice páskou, aby jsme dosáhli většího průměru. Vzhledem k tomu že u laminátového týbla se nepředpokládá zlomení, můžeme ho do hlavice pro větší pevnost vlepít.

2 Alternativou pro méně líné, šikovnější nebo pro ty, kdo mají více volného času, je koupit komponenty na hlavici a smontovat ji (opět viz odkazy, najdete tam i odkaz na videonávod).

Stojí pak 15 korun (v Hůrce), ale musíme pořídit ještě kobercovku, pásku a oboustrannou lepenku. To je sice investice do začátku, ale máme materiál ke smontování

mnoha a mnoha hlavic. Páska a oboustranná lepenka se dá sehnat kdekoli v OBI, Bauhausu, apod. Ceny se liší podle obchodu, ale samozřejmě i podle metráže!

Kobercovka se dá také sehnat kdekoli, ale pozor, ne vždycky je kvalitní a dobře lepí! Tady skutečně doporučuji konkrétně tuto pásku, nebo takovou, kterou máte prověřenou!

3 Další možností je všechny komponenty všemožně poshánět a hlavici vyrobit od základu. V tom případě ale musíme dbát na dostatečnou bezpečnost výsledné hlavice, především na to aby část zabraňující projití *) týbla skrz hlavici byla z dostatečně odolného materiálu (např. tvrdé dřevo). Ale to je pro fajnšmekry ;).

**) pokud se týblo udělá například ze smrku tak po pár letech začne týblo prolézat skrz (je to způsobeno vysycháním)*

ŠÍPY - LETKY

Letky jsou velmi diskutované téma. Organizátoři na Černoboru používají hlavice z Hůrky a k nim nejsou letky až tak potřeba, neboť podle našich zkušeností létá šíp stejně s nimi i bez nich. Už proto, že my letky nemáme, bylo by pokrytecké vyžadovat povinné letky u hráčů. ALE (vždycky tu bude ale) pokud vámi vyrobená hlavice nebude vyvážená a šíp se bude převracet v letu, letky budete muset použít. **U schvalování zbraní projde váš šíp letovým testem, a pokud organizátor řekne, že letky potřeba jsou, budete je muset dodělat. S tím prosím počítejte.**

Samozřejmě, pokud si přejete opatřit šíp letkami z estetických nebo poznávacích důvodů, budeme jediné rádi.

Zde je několik rad, jak na to:

- První letka se lepí kolmo k zářezu, můžete si ji barevně odlišit pro snadnější použití.
- Další letky se pak lepí o 120° posunutě.
- Letky se lepí cca 3 cm od konce šípu.
- Plocha letek by měla být dostatečně velká ke stabilizaci šípu (například 10 cm dlouhá a 2,5 cm široká letka v nejširším místě by měla být dostačující).
- Všechny letky se dělají se stejným tvarem i rozměrem :).

MATERIÁL

Hezky vypadají kožené letky. Ačkoli přilepování tak, aby vše dobře fungovalo, je poměrně náročné. Přeji mnoho trpělivosti.

Další alternativou je slabý mirelon (2-3 mm), který se přichytí chemoprenem či sekundovým lepidlem. Dá se pojistit kobercovou páskou, aby dobře držel - a ta se pak dá barvit, takže tyto letky nemusí nutně vypadat ohavně.

A samozřejmě přichází na řadu peří. Péřové letky, které se dají koupit na fantasyobchod.cz si nekupujte. Jsou nesmírně maličké - hodí se na ostrou střelbu. Na šípu s měkčenou hlavicí vypadají groteskně a pro tento účel je to škoda peněz. Pokud sežene opravdu velká brka, návod jak s nimi nejlépe pracovat si již sežeňte sami :). My bohužel zkušenost s nimi nemáme. Ale vypadají nejlépe.

Dále je možnost vyrobit si flu-flu letky. Jde v podstatě o chomáč provázků nalepený kolem dokola na týblo, třeba rozřepené motouzky nebo umělý provázek. To vše se lepí lepidlem a jistí se kusem kobercovky (nebo stačí pouze kobercovka). Jde o nejjednodušší způsob, jak si vyrobit letku, která, pokud se opotřebí, vyžaduje jen rychlou a nenáročnou výměnu.

ŠÍPY - DALŠÍ POŽADAVKY

POZNÁVACÍ ZNAČKA

Letos povinně vyžadujeme poznávací značku na vašich šípech. Je lhostejné, zda si na týblo nakreslíte srdíčko nebo vystříhnete kolečko z kobercovky a plácnete ho na hlavici.

Je čistě na vás a vaší kreativitě, jak šíp odlišíte od ostatních, jen ještě zdůrazňujeme - pozor na celobarevná týbla - barva nesmí pouštět. Fantasii se tedy meze nekladou, ale zase jednejte s rozumem. Jedna malá značka bohatě stačí :)

Doporučení- dělejte značky na hlavice. Když se vám šíp zlomí a vaše značka je u letky, je vám poněkud k ničemu :)

POČET ŠÍPŮ

Na táboře jste dva týdny, a i když pravděpodobně nebudete bojovat každý den, bojové etapy budou a možné potyčky ve hře mezi hráči taky. Myslete na to, že šípy se prostě občas nenávratně ztrácí, je vysoce pravděpodobné, že o nějaké přijdete.

Není tedy rozumné přijet na tábor s pěti šípy a pak prosit jiné hráče a organizátory, aby vám nějaké šípy půjčili. Nepůjčí. Musíte mít vlastní zásoby munice a tak doporučujeme mít v zásobě 15-20 šípů. Pokud si takovou zásobu nedokážete opatřit, raději nechte luk doma.

ODKAZY

HOTOVÁ NASAZOVACÍ HLAVICE:

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=76

KOMPONENTY NA HLAVICI

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=453

VIDEONÁVOD NA SESTAVENÍ HLAVICE:

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=540

KOŽENÉ LETKY

http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=79

PÁSKY

- http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=522
- http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=499
- http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=451

KOMPONENTY NA CELÝ ŠÍP

- http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=76
- http://hurka.uhobitu.cz/product.php?id_product=261

POUŽITÍ STŘELNÉ ZBRANĚ - TIPY A PRAKTICKÉ RADY

Při každém výstřelu si uvědomit, že kromě zasáhnutí cíle chceme dosáhnout i dalších dvou dalších věcí. A to nikoho nezranit a nepřijít o střelu.

JAK NA TO?

1 ■ Střílíme „shora dolů“, nikdy ne „zespoda nahoru“ (například z kleku) – tím snížíme šanci, že trefíme cíl do obličeje a dojde ke zranění.

2 ■ Střílíme vždy ze stabilní polohy (například ne z výskoku), vždy koukáme, kam míříme a kam letí střela.

3 ■ Střílíme vždy na konkrétního člověka, ne náhodně do davu.

4 ■ Nikdy nestřílíme s náměrem („do obloučku“) – je to spolehlivý způsob, jak zasáhnout hlavu, zejména oko.

5 ■ Používáme pouze munici, u které jsme si jisti, že je v pořádku (žádná naprasklá týbla, odpadávající hlavice, týblo prolézající skrz špalíček v hlavici apod.) – za každou střelu kterou vypustíme, jsme zodpovědní jen my sami. Proto je vhodné vlastní munici sem tam zkontrolovat a vyřadit nevyhovující kusy. Dodržováním obojího předejdete mnoha zraněním.

6 ■ V případě, že v boji zemřete, zůstáváte ležet jako každá jiná mrtvola, necháte se dorazit/obrat a munici jdete sbírat až potom. Je na to organizátory většinou vyhrazen dostatek času. V případě déle trvajících střetů, nebo v případě, že se mrtvoly nehrají si můžeme po smrti jít posbírat munici. Ale – je třeba dávat najevo, že jsme mrtví (ruka

na hlavě) a neplést se mezi živé a bojující (nejdeme sbírat šípy doprostřed boje). Boj kvůli sbírání šípů nezastavujeme.

6 ■ Vždy se může stát, že o pár kusů munice přijdeme, ať už opotřebením nebo ztrátou. Toto množství lze částečně ovlivnit tím, kam střílíme. Například pokud budu střílet na někoho v hustém smrčí, tak mám slušnou pravděpodobnost, že šíp už nikdy nikdo neuvidí. Stejně tak pokud střílím do davu lidí stojících na pevném podkladu (beton, štěrk, kameny), tak je celkem pravděpodobné, že šíp podupou a zlomí.

BOJ SKONČIL. CO TEĎ?

1 ■ Sesbíráme veškerou svojí munici - je dobré pamatovat si s kolika kusy munice jdu do boje – pokud jsem přišel s 20 a odcházím s 5, možná bych se měl ještě porozhlédnout. Taky se hodí vědět, kam jsem zhruba střílel. Pokud nenajdeme vše, prohledáme i hromadné kupy, je možné, že vaši munici tam už odnesl někdo jiný.

2 ■ Sesbíráme i nesebranou cizí munici a dáme ji na dobře viditelnou hromadu, kde jí nehrozí podupání, popřípadě přinese do tábora. Toto se týká i poškozené munice, v lese nic nenecháváme!

3 ■ Z cizí munice hlavice ani nic jiného nedemontujeme! Ani kdyby byla střela poškozená! Střela má stále svého majitele a nekrade se.

PÉČE O ZBRAŇ

Pokud chceme, aby nám zbraň dlouho vydržela, musíme se patřičně starat i o ni. Způsob péče je určen typem zbraně a materiálu, z kterého je vyrobena.

Všeobecně platí, že dřevěné luky jsou nejnáchylnější na poškození – například vlivem vlhkosti (pokud zmoknou je vhodné je co nejdříve osušit) a mechanického poškození (nešlapat po nich, neskladovat pod ostatními věcmi – zejména ne pod zbrojí).

Luky z PVC trubky snesou naopak skoro vše (až na nízké teploty pod -5 °C), laminátové luky se pohybují někde mezi. Ačkoliv jak PVC, tak laminátový luk je vhodné z estetického hlediska zamaskovat, aby nevypadal jako PVC trubka nebo kus laminátu (obalení koženkou, natření barvou a jiné metody) a tyto kosmetické úpravy už mohou na například mechanické poškození být náchylnější.

Všeobecně platí několik zásad v péči o zbraň během boje:

- 1** ■ Mimo boj z luku/kuše vyndáváme tětivu a nikdy nestřílíme na prázdno.
- 2** ■ Lukem se nekryjeme - je zde vysoké riziko zranění ruky, poškození luku a tím při další střelbě riziko ohrožení bezpečnosti okolí. Pokud se k vám někdo dostane na blízko, taste poboční zbraň, nebo utečte (není to ostuda)... no anebo umřete (opět to není ostuda). Lukem nikoho netlučeme.
- 3** ■ Může se stát, že se vykryjete instinktivně. Stává se to. Potom ale není na místě za případné poškození zbraně nadávat protivníkovi, můžete si za to sami.

TIPY NA ZÁVĚR

Je velmi dobré přizpůsobit střelbě i svůj kostým:

Zaprvé ochranu rukou: nátepník, jinou ochranu vnitřní strany předloktí a zápěstí na ruce, která drží luk, a ochrana prstů na ruce které drží tětivu. Tím snížíte riziko zranění od tětivy.

Zadruhé celkový styl kostýmu – omezit vlající části kolem rukou a hrudníku tak, aby nehrozilo jejich zapletení se do luku a především tětivy při větru, plandavý kostým se plete při střelbě.

Delší vlasy může být vhodné stáhnout, opět aby se nepletly při střelbě.

Toulec nebo vak na munici je samozřejmě mostí.

SHRNUTÍ

LUK

Nátah: 20 - 25 lbs // 9 - 12 kg

ŠÍP

materiál týbla: dřevo, laminát

délka týbla: 70 - 80 cm

průměr týbla: 8 mm pro dřevo,
6 mm pro laminát

zářez (hloubka): 0,5 cm (pro dřevo)

končík: umělohmotný (pro laminát)

hlavice (průměr): větší než 5 cm

hlavice (další vlastnosti):

- dostatečné měkčení
- nehýbe se na týble
- nedovolí průniku týbla skrz hlavici

letky: povinné pokud se šíp přetáčí!

doporučený počet (minimální): 15-20

© 2018

Vytvořeno pro LT Černobor

Text: Kačka Staňková, Jakub Mamut Rutrle

Grafická úprava a sazba: Vladimír Lazárek

www.cernobor.org